

**En kommun för alla och
inte bara några få**

**Vänsterpartiet Stenungsund
Budgetförslag 2026**

Omvärldsanalys

De senaste årens kriser – från pandemi och inflation till klimatförändringar och ökad ojämlikhet – påverkar kommunerna direkt. Många kommuner pressas av höga kostnader samtidigt som välfärdsbehoven ökar. Trots detta fortsätter staten att skjuta över ansvar utan att ge tillräckliga resurser. Det leder till nedskärningar i skola, omsorg och fritidsverksamhet – områden som är avgörande för ett jämlikt samhälle. Samtidigt vittnar många om en växande otrygghet i arbetslivet. Personalbristen inom vård och omsorg är allvarlig, men löses inte med fler kortsiktiga vikariat och alltmer pressad personal. Det krävs politisk vilja att förbättra arbetsvillkoren – trygga jobb och rätt till heltid ska vara normen i välfärden.

Klimatkrisen ställer stora krav på kommunerna. Den är inte ett framtida problem – den är redan här. Vi ser effekterna i form av extremväder, översvämningar och ökade kostnader för infrastruktur och beredskap. Men samtidigt finns en enorm möjlighet för kommunerna att vara drivande i omställningen. Genom investeringar i kollektivtrafik, energieffektivisering av offentliga byggnader, klimatsmarta skolor och äldreboenden samt satsningar på återbruk och lokal matproduktion kan vi både minska utsläppen och skapa jobb. För Vänsterpartiet är det centralt att klimatomställningen är rättvis – att det inte är låginkomsttagare eller landsbygdens invånare som får bära den största bördan, utan att vi fördelar ansvar och resurser solidariskt. Klimatpolitiken måste gå hand i hand med social rättvisa.

I denna verklighet står Vänsterpartiet för en tydlig linje: att värna välfärden, stärka demokratisk styrning och bygga ett samhälle där människors behov går före marknadsintressen. Det är grunden för trygga, jämlika och hållbara kommuner.

Specifika satsningar

Fritidsbibliotek

Vänsterpartiet anser att alla barn och unga ska ha rätt till en aktiv och meningsfull fritid, oavsett ekonomiska förutsättningar. Därför vill vi se en tydlig satsning på ett fritidsbibliotek – en plats där man kostnadsfritt kan låna sport-, frilufts- och fritidsutrustning. Fritidsbibliotek är en konkret åtgärd för att motverka de växande klyftorna i samhället. I dag är det alltför vanligt att barns möjligheter att delta i idrott eller friluftaktiviteter begränsas av föräldrarnas ekonomi. Genom att erbjuda utrustning utan kostnad skapar vi bättre förutsättningar för alla att delta, oavsett bakgrund. För att möjliggöra detta vill vi avsätta 450 tkr till uppstart och utveckling av

fritidsbibliotek i kommunen. Det är en satsning som ger långsiktiga effekter – både för individen och för samhället.

Fritidsbibliotek bidrar också till en bättre folkhälsa. När fler barn och unga får möjlighet att röra på sig och prova olika aktiviteter främjar det både fysisk och psykisk hälsa. Det är särskilt viktigt i en tid då stillasittande ökar och den psykiska ohälsan bland unga blir alltmer påtaglig. Utöver de sociala vinsterna är fritidsbibliotek också ett viktigt verktyg för att minska konsumtionens klimatpåverkan. I stället för att varje individ eller familj ska köpa ny utrustning som bara används vid enstaka tillfällen, kan resurser delas på ett hållbart sätt.

Buskort för unga under sommaren

Vänsterpartiet vill införa ett fritidskort för ungdomar mellan 15–17 år som ger kostnadsfri tillgång till kollektivtrafik under sommarlovet, därför avsätter vi till 500 tkr till detta ändamål. Det är en viktig reform för att skapa större frihet, jämlikhet och delaktighet för unga – oavsett familjens ekonomi. Sommarlovet ska vara en tid för återhämtning, gemenskap och äventyr. Men i dag är det många unga som inte har råd att ta sig till vänner, badplatser, sommarjobb eller aktiviteter på andra platser än hemorten. För ungdomar som lever i ekonomisk utsatthet kan sommaren i stället bli en tid av isolering. Med ett fritidskort som ger gratis kollektivtrafik skapar vi bättre möjligheter för alla unga att röra sig fritt, upptäcka nya platser och ta del av det som deras region har att erbjuda. Det handlar om rätten till en meningsfull sommar – inte bara för de som har råd. Ett fritidskort är en liten investering i budgeten – men en stor investering i ungas livskvalitet. Det är ett steg mot ett samhälle där rätten till fritid, rörelsefrihet och gemenskap inte ska avgöras av plånboken. Det är politik för jämlikhet, framtidstro och klimatansvar.

Seniorkort från 65 år

Det så kallade seniorkortet spelar en viktig roll för många äldre i kommunen. För pensionärer med begränsad ekonomi är möjligheten att resa med kollektivtrafik en avgörande fråga – det ska inte vara plånboken som avgör om man kan ta sig till affären, hälsa på barnbarnen eller göra ett besök på biblioteket. Tillgång till kollektivtrafik skapar frihet och bidrar till ett rikare liv. När äldre tvingas avstå från att resa på grund av kostnaden ökar risken för social isolering. Det är något Stenungsunds kommun aktivt försöker motverka. Att förebygga ofrivillig ensamhet bland äldre har visat sig ha positiva effekter både på den fysiska och den psykiska hälsan. Seniorkortet är ett verktyg som möjliggör rörlighet och delaktighet för äldre.

Idag gäller seniorekortet från 70 års ålder, men vi vill bredda tillgången så att det börjar gälla redan från 65 års ålder. Det ger fler chansen att tidigt vänja sig vid att använda kollektivtrafiken – medan man fortfarande har orken och motivationen att testa något nytt. På så vis blir tröskeln inte lika hög längre fram i livet, och fler kan känna sig trygga och bekväma med att resa på egen hand.

För att möjliggöra detta vill Vänsterpartiet avsätta 750 tkr i budgeten. Det är en investering i både livskvalitet och ett mer socialt och hållbart samhälle. Studier visar också att seniorekortet inte bara gynnar individen, utan också samhället i stort. Många pensionärer med bil väljer att i stället resa kollektivt, vilket leder till färre bilresor. Det är ett viktigt bidrag till den gröna omställningen och har dessutom en positiv effekt på trafikflödet i kommunen.

Utvidgad verksamhet på Hasselgården

Genom att återställa Hasselgården till ett allaktivitetshus vill Vänsterpartiet skapa en levande och trygg mötesplats för människor i alla åldrar och med olika bakgrunder. Ett sådant hus kan fungera som ett nav för gemenskap, där generationer möts, erfarenheter delas och nya relationer växer fram. I en tid då många upplever ökad ensamhet, segregation och brist på meningsfulla sammanhang är det viktigare än någonsin att skapa inkluderande platser där människor får möjlighet att mötas på lika villkor. Hasselgården har potential att bli just en sådan plats – där åldersintegration och social inkludering står i centrum. Genom att erbjuda aktiviteter som riktar sig till både unga, vuxna och äldre, skapas naturliga möten mellan generationer. Samtidigt blir huset ett verktyg för att integrera medborgare från olika socioekonomiska förhållanden – särskilt de som annars riskerar att hamna utanför föreningsliv och sociala sammanhang. Alla ska känna att de har en plats där de är välkomna och där deras närvaro räknas.

Vänsterpartiet vill därför satsa 1 300 tkr på att utveckla Hasselgården till ett allaktivitetshus med en bred, tillgänglig och inkluderande verksamhet. Det är en investering i samhörighet, trygghet och framtidstro – en plats där lokalsamhället får växa tillsammans, oavsett ålder, ursprung eller livssituation.

Hasselgården skulle i denna utvidgade form också kunna fungera som en naturlig samlingspunkt för lokala organisationer och föreningar, såsom Hyresgästföreningen, pensionärsföreningar och andra initiativ som har betydelse för området. Genom att erbjuda tillgängliga lokaler och ett öppet klimat för samverkan stärker vi både civilsamhället och demokratin i praktiken.

Finansiering

De satsningar som Vänsterpartiet föreslår i budgeten inför 2026 finansieras fullt ut inom ramen för det som benämns som "politikens ofördelade medel". Det innebär att vi inte föreslår några nedskärningar i andra verksamheter eller ökade skatteuttag – utan att vi använder de resurser som redan finns avsatta men ännu inte öronmärkts. Genom att omprioritera dessa medel vill vi stärka välfärden, öka jämlikheten och investera i långsiktigt hållbara lösningar för kommunens invånare.

Utredningsuppdrag

Att kunna tillhandahålla bostäder och ändamålsenliga lokaler spelar en central roll i en kommuns utveckling. Det är också av yttersta vikt att dessa lokaler underhålls och förvaltas på ett kostnadseffektivt sätt. En inventering behöver göras där Stenungsunds kommun tar hänsyn till de lokaler som redan finns tillgängliga som utvecklingsprojekt i stället för att enbart investera i nya byggnader. SKR pekar i sin utredning *Lokalförsörjningsprocessen* (2021) på att den viktigaste framgångsfaktorn för den enskilda kommunen är ”ett proaktivt och strategiskt förhållningssätt i lokalförsörjningsprocessen”¹. Därför vill Vänsterpartiet:

Att förvaltningen får i uppdrag att ta fram ett centralt fastighetsregister som redovisar aktuell information (till exempel tillgängliga ytor och standard) samt möjligheter till alternativ användning.

Vänsterpartiet är ett socialistiskt, feministiskt och antirasistiskt parti på ekologisk grund som samlar människor för att bygga ett bättre samhälle, där alla kan leva i trygghet, frihet och jämlikhet. Vi bygger ett samhälle som fungerar för alla, inte bara för några få.

¹ SKR Lokalförsörjningsprocessen (2021)

<https://skr.se/download/18.fd18b1117fc1c31f561ed9c/1648538526060/Lokalforsorjningsprocessen-FoU-fonden.pdf>

Driftbudgetramar 2026

tkr	Budget 2025	Budget 2026	Politikens prioriteringar	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Politisk verksamhet	-12 548	-12 858		-12 858		
varav revisionen	-1 255	-1 286		-1 286		
Politikens ofördelade	0	-3 000	3 000	0		
Kommunövergripande	-139 612	-173 455		-173 455		
varav KS oförutsedda	-1 000	-1 000		-1 000		
Räddningstjänst	-36 016	-36 016		-36 016		
Sektor utbildning	-775 276	-793 394	-1 750	-795 144		
Övergripande utbildning	-36 172	-36 723		-36 723		
Förskola	-153 460	-159 441		-159 441		
Grundskola	-287 212	-303 037		-303 037		
Gymnasieverksamheten	-117 397	-116 618		-116 618		
Anpassad skola	-30 744	-30 835		-30 835		
Centrala barn -och elevhälsan	-68 780	-59 502		-59 502		
Kompetens och utveckling	-30 813	-31 962		-31 962		
Kultur/Fritid	-50 698	-55 276	-1 750	-57 026		
Sektor socialtjänst	-591 660	-600 907		-600 907		
Övergripande socialtjänst	-3 709	-6 730		-6 730		
Individ- och familjeomsorg	-126 555	-136 362		-136 362		
Funktionshinder	-169 591	-165 496		-165 496		
Vård och omsorg	-291 805	-292 319		-292 319		
Sektor samhällsbyggnad	-77 230	-80 905	-1 250	-82 155		
Samhällsbyggnad	-77 230	-80 905	-1 250	-82 155		
Avfall (avgiftsfinansierad)	0	0		0		
VA-enheten (avgiftsfinansierad)	0	0		0		
Sektor stödfunktioner	-427 930	-444 463		-444 463		
Stödfunktioner	-110 387	-117 524		-117 524		
Fastighet	-212 853	-221 517		-221 517		
Servicefunktionen	-104 690	-105 422		-105 422		
Kalkylerad kapitalkostnad	191 697	202 798		202 798	225 005	228 627
Avskrivningar	-142 433	-144 631		-144 631	-154 745	-152 624
Nettokostnad	-2 011 008	-2 086 833	0	-2 086 833	-2 166 380	-2 231 013
Skatter och finansiella kostnader						
Finansverksamheten	2 052 788	2 152 491		2 152 491	2 234 303	2 301 261
Årets resultat	41 780	65 658	0	65 658	67 922	70 247

2,1%

3,0%

3,0%

3,0%

3,0%

Övriga kostnader uppräkat med 1,9% 2026, 2,0% 2027 och 2,0% 2027 enl cirkulär 25:16
Löneökningar 3,5% 2026, 3,5% 2027 och 3,5% 2028

Skatteunderlagsprognos enligt cirkulär 2025:16, 24 februari 2025